

Pijnbestrijding

De pijnpoli en pijnbehandeling

Pijn is wat *u als patiënt* ervaart als pijn. Pijn is persoonlijk; iedereen beleeft pijn op zijn of haar eigen manier. Pijn wordt bepaald door genetische, lichamelijke en geestelijke factoren en door factoren in de leefomgeving van de patiënt. De pijn die u voelt, hoeft dan ook niet altijd constant hetzelfde te zijn.

In medische taal wordt pijn ook omschreven als: een onaangename sensorische of emotionele ervaring die in verband wordt gebracht met bestaande of dreigende weefselbeschadiging.

Deze omschrijving laat zien dat er pijn aanwezig kan zijn zonder dat er een duidelijke oorzaak is aan te wijzen.

Mogelijk is de oorzaak van uw pijnklachten al wel bekend en kunt u snel een behandeling ondergaan. Het kan echter ook zijn dat de oorzaak niet gevonden of verholpen is. In dat geval kan een pijnbehandeling uitkomst bieden. Helaas is het niet altijd mogelijk de pijn helemaal weg te nemen. Wij hopen, samen met u, de pijn terug te dringen naar een aanvaardbaar niveau.

Deze folder informeert u over pijn in het algemeen, over specifieke pijnsyndromen en over de gang van zaken op de pijnpoli van het Laurentius Ziekenhuis.

De pijnpoli

De pijnpoli beoordeelt en behandelt indien mogelijk patiënten met pijn. Vaak gaat het om pijnklachten die al langere tijd bestaan, de zogenaamde chronische pijnklachten.

Op de pijnpoli werken twee pijnspecialisten (anesthesiologen) en een pijnverpleegkundige en een pijnconsulent. Zij houden zich specifiek met pijnbestrijding bezig. Dit doen ze indien nodig samen met andere specialisten in het zogenaamd multidisciplinair pijnteam. In het pijnteam zijn vertegenwoordigd: anesthesiologie, fysiotherapie, klinische psychologie, maatschappelijk werk, neurologie, orthopedie, psychiatrie, revalidatiegeneeskunde en pijnverpleegkunde. Op het secretariaat werken drie secretaresses ter administratieve ondersteuning van de pijnspecialisten en pijnverpleegkundige/ pijnconsulent.

Op de pijnpoli vindt anesthesiologische pijnbestrijding plaats. Hiermee wordt meestal invasieve pijnbestrijding bedoeld, behandeling door middel van zenuwbehandelingen (priktechnieken). Afhankelijk van uw pijnprobleem kan de anesthesioloog er ook voor kiezen om non-invasief te behandelen, bijvoorbeeld door middel van pijnstillers. De gedachte van “geprikkt worden” kan door de patiënt als belastend worden ervaren. Omdat het belangrijk is tijdens een invasieve behandeling goed met u te kunnen communiceren, is sedatie (in de volksmond ook wel “roesje” genoemd) niet mogelijk. Wel kunt bij opname een kalmeringstabletje krijgen.

De meest voorkomende pijnsoorten

Diagnostiek en behandeling van pijn behoren niet uitsluitend tot het terrein van de anesthesioloog/pijnspecialist. Hoewel hij een belangrijke rol speelt in de behandeling van pijn, kan hij niet zonder de samenwerking met andere hulpverleners, zoals bijvoorbeeld de huisarts, neuroloog of orthopeed.

De belangrijkste soorten pijn die op de pijnpoli worden behandeld, zijn:

1. chronisch lage rugpijn (meestal met uitstraling naar één of beide benen);
2. pijn uitgaande van de halswervels (vaak met hoofd- of schouder/armpijn);
3. pijn uitgaande van de borstwervels;
4. complex regionaal pijn syndroom type 1 (posttraumatische dystrofie);
5. pijn bij kanker;
6. littekenpijn;
7. zenuwpijn (neuropathische pijn).

Afspraak maken

Na verwijzing door uw huisarts of een specialist kunt u een afspraak maken voor een eerste bezoek. Wanneer u bij de secretaresse van de pijnpoli een afspraak maakt, krijgt u een uitgebreide vragenlijst mee. Als u de afspraak telefonisch maakt, ontvangt u de vragenlijst per post. Omdat pijn voor elke patiënt anders is, is pijnbehandeling maatwerk. Aan de hand van de door u ingevulde vragenlijst kunnen wij uw pijnklachten goed beoordelen. Een afspraak kunt u maken bij de secretaresse, tel. (0475) 38 2128 of via de afdeling patiëntenregistratie (0475) 38 2171.

Uw eerste bezoek

Voor patiënten die de pijnpoli voor de eerste keer bezoeken, wordt door een van de anesthesiologen spreekuur gehouden op maandagochtend en maandagmiddag. De polikliniek bevindt zich op afdeling C1, routenummer 102 en is het beste bereikbaar als u het ziekenhuis via de hoofdingang binnenkomt.

Neem tijdens uw eerste bezoek het volgende mee:

- de verwijsbrief;
- een actuele patiëntenpas;
- een actuele lijst van de gebruikte medicatie. Deze lijst kunt u opvragen bij uw eigen apotheek.

Tijdens dit polibezoek maakt u kennis met de anesthesioloog/pijnspecialist en vindt het intakegesprek plaats. Hij kent de gegevens van uw vragenlijst al en zal verder ingaan op uw pijnklachten. Hij beoordeelt de klachten, doet eventueel lichamelijk onderzoek, stelt de diagnose (eventueel met behulp van bestaande onderzoeken) en bespreekt met u het behandelplan.

Vervolgafspraak

Na het eerste bezoek wordt een vervolgafspraak gemaakt. Tijdens het eerste bezoek wordt u in de meeste gevallen dus nog niet behandeld.

Sommige patiënten worden wèl direct tijdens het eerste bezoek behandeld. Dit komt voor indien er al door een andere specialist een diagnose is gesteld én een behandelingsvoorstel door de verwijzer is gemaakt. De pijnspecialisten beoordelen of op basis van deze informatie direct een behandeling tijdens het eerste bezoek kan plaatsvinden. Patiënten ontvangen altijd voorafgaand aan de afspraak bericht indien ze hiervoor in aanmerking komen.

Aanvullend onderzoek

Het kan voorkomen dat er nog meer onderzoeken moeten plaatsvinden voordat een diagnose kan worden gesteld of met de behandeling kan worden gestart.

In dat geval wordt een nieuwe poli afspraak of een telefonische afspraak met u gemaakt voor bespreking van de resultaten.

Als tijdens het eerste bezoek niet meteen duidelijk wordt wat de voor u geschikte behandeling is, worden uw pijnklachten eerst besproken met de andere leden van het multidisciplinaire pijnteam.

U ontvangt dan na deze bespreking bericht over hoe u verder behandeld kunt worden.

Begeleiding

Patiënten met chronische pijnklachten hebben soms meer problemen dan alleen de pijn. U ervaart hinder om goed te functioneren en de pijn is psychisch een zware last. Naast de pijnbehandelingen bieden wij u de mogelijkheid om een psycholoog of psychiater te bezoeken.

De pijnbehandeling

De behandeling van pijn kan bestaan uit:

1. medicamenteuze begeleiding;
2. invasieve behandeling door middel van inspuitingen met corticosteroiden;
3. invasieve zenuwbehandelingen;
4. zenuwstimulatie (TENS): een Tens-apparaat geeft pulsen waardoor de tastzenuwen gestimuleerd worden en er invloed wordt uitgeoefend op de pijnpoort;
5. electroforese: geneesmiddeltoediening door de huid met behulp van stroom.

De pijnbehandeling wordt uitgevoerd door de anesthesioloog/pijnspecialist waarbij u ook op het spreekuur bent geweest. Tijdens de behandeling krijgt hij hulp van de pijnverpleegkundige/consulent. Zij maken de behandelkamer klaar en helpen bij de uitvoering van de behandeling. Zij beantwoorden graag uw vragen en zorgen ervoor dat u de behandeling zo comfortabel mogelijk doorstaat. De pijnverpleegkundige/consulent voert ook de poliklinische non-invasieve behandelingen, zoals electroforese, uit.

Inspuitingen en zenuwbehandelingen worden tot de zogenaamde 'invasieve' pijnbestrijding gerekend. Deze behandelingen worden meestal in dagopname uitgevoerd met behulp van röntgendoorlichting.

Indien u in dagopname wordt behandeld, moet u rekenen op een verblijfsduur van ongeveer twee tot drie uur. U wordt verzocht een ochtendjas en pantoffels of slippers mee te nemen, omdat u per rolstoel van de afdeling naar de behandelruimte wordt vervoerd.

Ook wordt geadviseerd om na een invasieve behandeling de eerste 24 uur niet zelf auto te rijden en niet alleen thuis te blijven.

Na de behandeling krijgt u altijd een controle afspraak mee.

Het resultaat van pijnbehandeling is sterk wisselend. Bij chronische pijn wordt een 'halvering' van de pijn gedurende enkele maanden al als positief ervaren. Vaak is dit het meeste wat men kan bereiken. Bij al te hoog gespannen verwachtingen zal een dergelijk resultaat teleurstellend zijn.

Spreekuur pijnverpleegkundige/consulent

Controleafspraken kunnen op advies van de anesthesioloog plaatsvinden bij de pijnverpleegkundige/consulent of bij de arts. In sommige gevallen kan de controleafspraak telefonisch, in andere betreft het een bezoek aan de pijnpoli. Dit verschilt van patiënt tot patiënt. Tijdens de controleafspraak wordt met u het resultaat van de pijnbehandeling en het resultaat van eventuele medicatie besproken.

Tot slot

In deze folder hebben wij u kort uitleg gegeven over de pijnpoli en de pijnbehandelingen.

Wij zetten onze ervaring en deskundigheid in om u te helpen en de pijn naar een voor u aanvaardbaar niveau terug te brengen.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat van de pijnpoli.

Het secretariaat is bereikbaar op maandag t/m donderdag van 08.30 tot 16.30 uur en op vrijdag van 08.30-12.00 uur op telefoonnummer (0475) 38 21 28.

Voor meer informatie kunt u ook kijken op onze website:

www.lzr.nl/pijnpoli